

Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη - Ερωτήσεις και απαντήσεις

Βρυξέλλες, 20 Ιούλιος 2015

1. Τι είναι το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη; Γιατί το χρειαζόμαστε;

Αφότου ξέσπασε η παγκόσμια οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, η ΕΕ αντιμετωπίζει το πρόβλημα του χαμηλού επιπέδου επενδύσεων. Χρειάζονται συλλογικές και συντονισμένες προσπάθειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να αναστραφεί η πτωτική αυτή τάση και να επανέλθει η Ευρώπη σε σταθερή τροχιά οικονομικής ανάκαμψης, που αποτελεί την κορυφαία προτεραιότητα της Επιτροπής Γιούνκερ. Σε σύγκριση με το επίπεδο ρεκόρ του 2007, οι επενδύσεις στην ΕΕ μειώθηκαν κατά 15% περίπου. Βραχυπρόθεσμα, το χαμηλό επίπεδο επενδύσεων επιβραδύνει την οικονομική ανάκαμψη. Μακροπρόθεσμα, η έλλειψη επενδύσεων πλήττει την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Το χαμηλό επίπεδο επενδύσεων στην Ευρωζώνη επηρεάζει σημαντικά το κεφαλαιακό απόθεμα, το οποίο, με τη σειρά του, αποτελεί τροχοπέδη για το αναπτυξιακό δυναμικό της Ευρώπης, την παραγωγικότητα, τα επίπεδα απασχόλησης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη έχει τρεις στόχους: την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις με την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς, την προβολή και την τεχνική υποστήριξη σχεδίων επενδύσεων και την αποτελεσματικότερη χρήση νέων και υφιστάμενων χρηματοοικονομικών πόρων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Επιτροπής, το Επενδυτικό Σχέδιο έχει τη δυνατότητα να προσθέσει 330 έως 410 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ της ΕΕ και να δημιουργήσει 1 έως 1,3 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας κατά τα προσεχή έτη. Παρόλο που υπάρχει επαρκής ρευστότητα στην ΕΕ, οι ιδιώτες επενδυτές δεν επενδύουν στα επίπεδα που απαιτούνται λόγω, μεταξύ άλλων, της έλλειψης εμπιστοσύνης και της αβεβαιότητας. Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη σκοπό έχει να αντιμετωπίσει ακριβώς αυτό το πρόβλημα. Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε αυτό το [ενημερωτικό δελτίο](#).

2. Τι είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ); Πώς χρηματοδοτείται; Πώς θα επιτύχει τον στόχο των 315 δισ. ευρώ;

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) βρίσκεται στον πυρήνα του Επενδυτικού Σχεδίου. Το ΕΤΣΕ καλείται να αντιμετωπίσει την εξής πρόκληση: να σπάσει τον φαύλο κύκλο της έλλειψης εμπιστοσύνης και των ανεπαρκών επενδύσεων, και να αξιοποιήσει τα ρευστά διαθέσιμα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των επιχειρήσεων και των ιδιωτών σε μια εποχή κατά την οποία οι δημόσιοι πόροι σπανίζουν.

Το ΕΤΣΕ, το οποίο θα λειτουργεί εντός της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), θα κινητοποιήσει πρόσθετες επενδύσεις στην πραγματική οικονομία σε τομείς όπως οι υποδομές, η εκπαίδευση, η έρευνα, η καινοτομία, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ενεργειακή απόδοση. Θα δώσει επίσης ιδιαίτερη έμφαση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και στις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (με προσωπικό από 250 έως 3000 υπαλλήλους). Το ΕΤΣΕ θα στοχεύει σε έργα που, μεταξύ άλλων στόχων, προωθούν τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.

Για τη δημιουργία του ΕΤΣΕ, θα συσταθεί εγγύηση ύψους 16 δισ. ευρώ, με τη στήριξη ταμείου εγγυήσεων ύψους 8 δισ. ευρώ (το μισό του ύψους της εγγύησης) από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η ΕΤΕπ θα διαθέσει 5 δισ. ευρώ, παρέχοντας στο ΕΤΣΕ ικανότητα απορρόφησης κινδύνου ύψους 21 δισ. ευρώ. Η προηγούμενη εμπειρία της ΕΤΕπ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δείχνει ότι 1 ευρώ χρέους μειωμένης εξασφάλισης οδηγεί σε συνολική επένδυση ύψους 5 ευρώ: 1 ευρώ σε χρέος μειωμένης εξασφάλισης συν 4 ευρώ σε χρέος πρώτης εξασφάλισης. Αυτό σημαίνει ότι 1 ευρώ προστασίας από το ταμείο κινητοποιεί ιδιωτικές επενδύσεις ύψους 15 ευρώ στην πραγματική οικονομία, οι οποίες δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί διαφορετικά. Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα 1:15 αποτελεί συνετό μέσο όρο, με βάση τη διαχρονική εμπειρία από τα προγράμματα της ΕΕ και της ΕΤΕπ. Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε αυτό το [ενημερωτικό δελτίο](#).

3. Ποια είναι τα επόμενα βήματα για το Επενδυτικό Σχέδιο; Πότε θα τεθεί σε λειτουργία το ΕΤΣΕ;

Στις 28 Μαΐου 2015, τα νομοθετικά όργανα της ΕΕ κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), δηλαδή μόλις τεσσερις μήνες αφότου η Επιτροπή ενέκρινε τη σχετική [νομοθετική πρόταση](#), στις 13 Ιανουαρίου. Τα κράτη μέλη ενέκριναν ομόφωνα την πρόταση στις 10 Μαρτίου και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την ψήφισε σε επίπεδο επιτροπής στις 20 Απριλίου. Η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έδωσε την τελική έγκριση στις 24 Ιουνίου, με αποτέλεσμα να μπορεί να αρχίσει να λειτουργεί το ΕΤΣΕ έως τις αρχές του φθινοπώρου,

όπως είχε προγραμματιστεί.

Στα [συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου](#) του Δεκεμβρίου 2014 η ΕΤΕπ καλείται να «ξεκινήσει δραστηριότητες χρησιμοποιώντας ιδίους πόρους από τον Ιανουάριο του 2015». Η ΕΤΕπ έχει ήδη [ανακοινώσει](#) διάφορα έργα που πρέπει να προχρηματοδοτηθούν (ή να «αποθηκευτούν») στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, ως προς το οποίο αποτελεί τον στρατηγικό εταίρο της Επιτροπής.

Στις 22 Ιουλίου 2015, η Επιτροπή αποφάσισε να επεκτείνει την εγγύηση της ΕΕ στα έργα που προχρηματοδοτεί η ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) και, μαζί με την ΕΤΕπ, διόρισε τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Τα μέλη της Επιτροπής Επενδύσεων θα πρέπει να έχουν οριστεί έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2015 ύστερα από ανοικτή πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων. Επίσης, τον Σεπτέμβριο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα επιλέξει με ακροαματική διαδικασία τους υποψηφίους για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου και του αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου του ΕΤΣΕ. Η Επιτροπή σχεδιάζει να έχει συστήσει και να έχει θέσει σε λειτουργία τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ) έως το φθινόπωρο του 2015, και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ) έως το τέλος του 2015.

4. Τι είναι η Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων; Ποιος τη διαχειρίζεται;

Στόχος της Ευρωπαϊκής Πύλης Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ) είναι η βελτίωση των γνώσεων των επενδυτών για τα υφιστάμενα και μελλοντικά έργα σε όλη την Ευρώπη, σε μια προσπάθεια να αυξηθεί η διαφάνεια και να μεγιστοποιηθεί η συμμετοχή των επενδυτών στη χρηματοδότηση (χωρίς καμία εγγύηση ότι τα σχέδια αυτά θα χρηματοδοτούνται από τις δημόσιες αρχές). Η πύλη των επενδυτικών έργων θα δώσει τη δυνατότητα σε φορείς υλοποίησης έργων στην ΕΕ που ζητούν εξωτερική χρηματοδότηση να παρουσιάζουν τα επενδυτικά σχέδια και τις ιδέες τους σε δυνητικούς επενδυτές. Η πύλη, την οποία θα διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα αρχίσει να λειτουργεί έως το τέλος του 2015.

5. Τι είναι ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών; Τι είδους στήριξη θα προσφέρει;

Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ) θα αποτελεί ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης σε ευρύ φάσμα συμβουλευτικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό, την προετοιμασία και την υλοποίηση έργων, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων, και τη δημιουργία ικανοτήτων. Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος θα βελτιώσει την ικανότητα των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε ολόκληρη την Ένωση να σχεδιάζουν άρτια από οικονομική άποψη έργα προκειμένου να καταστήσουν δυνατή την υλοποίησή τους. Ο Κόμβος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία έως το φθινόπωρο του 2015.

6. Ποια είναι η δομή διακυβέρνησης του ΕΤΣΕ;

Το ΕΤΣΕ θα έχει διοικητικό συμβούλιο, το οποίο θα παρέχει γενικές κατευθύνσεις πολιτικής και θα αποτελείται από τρεις εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έναν εμπειρογνώμονα της ΕΤΕπ, καθώς και από την Επιτροπή Επενδύσεων η οποία, με βάση τη γενική πολιτική του Ταμείου, θα λαμβάνει συγκεκριμένες επενδυτικές αποφάσεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση της εγγύησης της ΕΕ σε πράξεις της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ. Η Επιτροπή Επενδύσεων θα αποτελείται από οκτώ μέλη και θα προεδρεύεται από τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΕΤΣΕ. Τα προφίλ των μελών της Επιτροπής Επενδύσεων καθορίζονται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ.

Το διοικητικό συμβούλιο θα προτείνει έναν υποψήφιο για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου και του αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου του ΕΤΣΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα δίνει την έγκρισή του στο πλαίσιο προφορικής διαδικασίας. Στη συνέχεια, ο πρόεδρος της ΕΤΕπ θα προβαίνει στον επίσημο διορισμό του διευθύνοντος συμβούλου και του αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

7. Πώς η δομή διακυβέρνησης του ΕΤΣΕ θα εγγυάται την ανεξαρτησία του Ταμείου από τους χρηματοδότες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα; Τι είδους μέτρα λογοδοσίας θα προβλέπονται; Τα μέλη της Επιτροπής Επενδύσεων θα είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με άριστη γνώση της αγοράς, έτσι ώστε να αποτρέπεται τυχόν πολιτική παρέμβαση στην επιλογή των έργων.

Για να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο λογοδοσίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθύνων σύμβουλος οφείλουν να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις του ΕΤΣΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο κατόπιν αιτήματός τους, μεταξύ άλλων, μέσω της συμμετοχής σε ακροάσεις.

Ο πρόεδρος της ΕΤΕπ θα πρέπει επίσης να λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για ζητήματα σχετικά με τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ. Είναι δυνατόν να του ζητηθεί να συμμετάσχει σε ακρόαση, εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατηρεί επιφυλάξεις σχετικά με αυτές τις πράξεις.

8. Ποιος είναι ο ρόλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕπ στη διαδικασία λήψης αποφάσεων;

Ως συνεισφέρουσα στο ΕΤΣΕ, η ΕΤΕπ θα εκπροσωπείται στο διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου. Δεδομένου ότι το ΕΤΣΕ λειτουργεί στο πλαίσιο της ΕΤΕπ, κάθε έργο που χρηματοδοτεί θα πρέπει να εγκρίνεται σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες της ΕΤΕπ. Η χρηματοδότηση του ΕΤΣΕ για ΜΜΕ και

επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) θα απαιτεί επίσης έγκριση σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες του ΕΤΕ.

9. Ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά την εποπτεία του ΕΤΣΕ;

Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ θεσπίζει εκτενείς κανόνες για τη διασφάλιση της λογοδοσίας του ΕΤΣΕ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η εποπτεία ασκείται σύμφωνα με δύο βασικές αρχές:

(α) Υποβολή εκθέσεων: η ΕΤΕπ θα υποβάλλει εκθέσεις (i) δύο φορές τον χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και (ii) μία φορά τον χρόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές της πράξεις στο πλαίσιο του κανονισμού. Οι εκθέσεις αυτές θα δημοσιεύονται. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποβάλλει επίσης έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού.

(β) Λογοδοσία: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα έχει το δικαίωμα να διεξάγει ανά πάσα στιγμή ακρόασεις με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΕΤΣΕ σχετικά με τα αποτελέσματα/τις επιδόσεις του Ταμείου. Ο διευθύνων σύμβουλος θα έχει επίσης τη νομική υποχρέωση να απαντά γρήγορα - προφορικά ή γραπτώς - στις ερωτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί ακόμη να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την υποβολή έκθεσης. Ο πρόεδρος της ΕΤΕπ μπορεί να καλείται σε ακρόαση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οφείλει να απαντά γρήγορα - προφορικά ή γραπτώς - στις ερωτήσεις που διατυπώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα εφαρμόζει τους συνήθεις κανόνες του για τον έλεγχο της εγγύησης της ΕΕ, καθώς και των πληρωμών και ανακτήσεων που μπορούν να αποδοθούν στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο ρόλος του όσον αφορά τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ (περιγράφεται λεπτομερώς στην τριμερή συμφωνία μεταξύ ΕΤΕπ, Ελεγκτικού Συνεδρίου και Ευρωπαϊκής Επιτροπής) παραμένει αμετάβλητος. Κάθε χρόνο, η ΕΤΕπ θα υποβάλλει στην Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με τις χρηματοδοτικές πράξεις του ΕΤΣΕ στο πλαίσιο της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ.

10. Πως μπορούν τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν στο Επενδυτικό Σχέδιο;

Το ΕΤΣΕ έχει δομηθεί με όσο το δυνατόν πιο ευέλικτο τρόπο για να μπορούν τα κράτη μέλη να συμμετέχουν. Τα κράτη μέλη, απευθείας ή μέσω των αναπτυξιακών τους τραπεζών, μπορούν να συνεισφέρουν είτε σε επίπεδο ικανότητας ανάληψης κινδύνου (συμπληρώνοντας τις συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και την ΕΤΕπ), στο πλαίσιο μιας επενδυτικής πλατφόρμας, είτε συγχρηματοδοτώντας άμεσα ορισμένα έργα και δραστηριότητες.

11. Οι εθνικές συνεισφορές στο Επενδυτικό Σχέδιο θα υπολογίζονται ως μέρος του ελλείμματος ή του χρέους των χωρών και θα λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης;

Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ περιλαμβάνει δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τη μεταχείριση των συνεισφορών των κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η μεταχείριση κάθε επενδυτικής πλατφόρμας στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) εξαρτάται, καταρχάς, από τη στατιστική ταξινόμησή της από την Eurostat. Η στατιστική μεταχείριση, εντός ή εκτός ισολογισμού της κυβέρνησης, διέπεται από τους ίδιους κανόνες που η Eurostat εφαρμόζει στις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες (ΕΑΤ). Οι επενδυτικές πλατφόρμες με νομική προσωπικότητα θα μπορούσαν να θεωρηθούν, εν προκειμένω, ως οντότητες ειδικού σκοπού (ΟΕΣ).

Σε γενικές γραμμές, οι ΟΕΣ ταξινομούνται στον δημόσιο τομέα, εάν έχουν συσταθεί από δημόσια αρχή και εξυπηρετούν μια δημόσια υπηρεσία. Σε περίπτωση επενδυτικής πλατφόρμας με πολυάριθμους μετόχους ή χορηγούς, το καθεστώς της πλατφόρμας εξαρτάται από την οντότητα ή τις οντότητες που την ελέγχουν σύμφωνα με τους εθνικούς λογιστικούς κανόνες. Εάν η ΕΑΤ ταξινομηθεί εντός του δημόσιου τομέα ή αν οι πράξεις της αναταξινομηθούν σε αυτόν τον τομέα, τίθεται κυρίως το ζήτημα ποια είναι η οντότητα που δημιουργεί και ελέγχει την ΟΕΣ.

Οι εφάπαξ συνεισφορές σε θεματικές ή διακρατικές επενδυτικές πλατφόρμες του ΕΤΣΕ - είτε από κράτος μέλος είτε από εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες που έχουν ταξινομηθεί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή ενεργούν για λογαριασμό ενός κράτους - θα πρέπει κατ' αρχήν να θεωρούνται έκτακτα μέτρα. Στην περίπτωση αυτή, το κόστος αυτών των έκτακτων μέτρων δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του διαρθρωτικού ελλείμματος στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το κόστος αυτό θα πρέπει να εξακολουθήσει να εγγράφεται στους δημόσιους λογαριασμούς.

Η δήλωση δεν προβλέπει καμία αλλαγή των κανόνων. Απλώς υπενθυμίζει την εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων. Προφανώς, εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο κατά περίπτωση αξιολόγησης από την πλευρά της Επιτροπής.

12. Εάν ένα κράτος μέλος συνεισφέρει ένα ποσό στο Επενδυτικό Σχέδιο, το ποσό αυτό θα διατεθεί μόνο για έργα σε αυτό το κράτος;

Όχι, οι συνεισφορές των κρατών μελών δεν πρέπει να παραμένουν, κατ' ανάγκη, στη χώρα τους. Για παράδειγμα, ορισμένες εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες μπορούν να χρηματοδοτούν επενδύσεις σε άλλα

κράτη μέλη. Μπορούν επίσης να συστήνουν πλατφόρμες συγχρηματοδότησης με γειτονικές χώρες, και να επενδύουν σε διασυνοριακά έργα.

13. Πώς μπορούν να συνεισφέρουν οι εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες με χρήματα/προσωπικό; Όσον αφορά τις χρηματοδοτικές συνδρομές, οι εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες (EAT) μπορούν να συνεισφέρουν στο Ταμείο, σε πλατφόρμες συγχρηματοδότησης ή σε επίπεδο έργων. Όσον αφορά τη συνεργασία με το προσωπικό των EAT, υπάρχει ήδη στενός συντονισμός και ανταλλαγή εμπειρογνώσιας μεταξύ της ΕΤΕπ και των EAT. Η συνεργασία αυτή θα ενθαρρυνθεί περαιτέρω, καθώς οι EAT, με την πολύτιμη επιτόπια τεχνογνωσία που διαθέτουν, μπορούν να συμβάλουν στους στόχους και στην εφαρμογή του Επενδυτικού Σχεδίου.

14. Τι είναι οι επενδυτικές πλατφόρμες; Πώς λειτουργούν;

Όταν πρόκειται για επενδύσεις το μέγεθος έχει σημασία και, κατά συνέπεια, ενδείκνυται για δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς υλοποίησης έργων να δημιουργούν θεματικές επενδυτικές πλατφόρμες (που είναι παρόμοιες με τις οντότητες ειδικού σκοπού), ώστε τα έργα να μπορούν να ομαδοποιούνται, για παράδειγμα, σε τομείς όπως η ενεργειακή απόδοση ή τα ευρυζωνικά δίκτυα επικοινωνίας. Με τον τρόπο αυτό, θα είναι δυνατή η κοινή χρηματοδότηση έργων από το ΕΤΣΕ και άλλους φορείς. Θα είναι τεχνικά ευκολότερο και αποδοτικότερο για το ΕΤΣΕ να επενδύει σε μεγάλης κλίμακας οντότητες ειδικού σκοπού σε εθνικό ή διακρατικό επίπεδο απ' ό,τι να κάνει μικρότερες συμφωνίες με μεμονωμένους επενδυτές.

Οι επενδυτικές πλατφόρμες μπορεί επίσης να είναι γεωγραφικές και να περιλαμβάνουν περιφερειακές, εθνικές ή διασυνοριακές πλατφόρμες. Ορισμένα έργα, για παράδειγμα στον τομέα των ενεργειακών διασυνδέσεων, μπορεί να απαιτούν τη συνεργασία και τη συγχρηματοδότηση διαφόρων περιφερειών ή χωρών. Οι κανόνες για την οργάνωση αυτών των πλατφορμών δεν είναι δεσμευτικοί.

15. Μπορούν χώρες εκτός ΕΕ να συμμετέχουν στο Επενδυτικό Σχέδιο; Πώς μπορούν να συνεισφέρουν; Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος του ΕΤΣΕ, είναι σημαντικό να είναι το Ταμείο ανοικτό σε συνεισφορές τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένων φορέων εκτός ΕΕ. Τρίτες χώρες μπορούν να συνεπενδύουν σε έργα του ΕΤΣΕ, είτε άμεσα είτε μέσω κάποιας πλατφόρμας συγχρηματοδότησης. Με την επιφύλαξη της συμφωνίας του διοικητικού συμβουλίου, τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συνεισφέρουν στο ΕΤΣΕ με μετρητά, χωρίς όμως αυτό να τους παρέχει το δικαίωμα να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων ή στην ψηφοφορία του διοικητικού συμβουλίου.

Η χρηματοδότηση του ΕΤΣΕ μπορεί να διοχετεύεται σε οντότητες χωρών εκτός ΕΕ, αλλά μόνο στο πλαίσιο διασυνοριακών έργων στα οποία συμμετέχουν κράτη μέλη της ΕΕ. Οι χώρες αυτές θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, η οποία περιλαμβάνει τη στρατηγική εταιρική σχέση, την πολιτική διεύρυνσης και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών, ή να είναι υπερπόντιες χώρες ή εδάφη.

16. Τι είδους έργα θα χρηματοδοτεί το ΕΤΣΕ;

Από τις επαφές με τον ιδιωτικό τομέα έχει γίνει σαφές ότι οι επενδυτές δίνουν μεγάλη σημασία στην υψηλή ποιότητα και την ανεξάρτητη επιλογή έργων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το Επενδυτικό Σχέδιο. Τα έργα θα πρέπει να είναι (1) οικονομικά βιώσιμα με τη στήριξη της πρωτοβουλίας, (2) αρκετά ώριμα για να αξιολογηθούν σε παγκόσμια ή σε τοπική βάση, (3) με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβατά με τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ, και τέλος (4) πρέπει να μεγιστοποιούν, στο μέτρο του δυνατού, τη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα. Τα έργα δεν πρέπει να έχουν κατ' ανάγκη διασυνοριακό χαρακτήρα.

Η χρήση της εγγύησης της ΕΕ θα επιτρέψει στην ΕΤΕπ να μην περιορίζεται στις συνήθεις δραστηριότητές της, αλλά να πραγματοποιεί επενδύσεις υψηλότερου κινδύνου. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΤΕπ μπορεί να επενδύει σε έργα υψηλότερου κινδύνου από κοινού με τον ιδιωτικό τομέα, χωρίς να διακινδυνεύει την πιστοληπτική της διαβάθμιση AAA.

17. Ποια κριτήρια θα χρησιμοποιούνται για την επιλογή των έργων; Ποια έργα θα χρηματοδοτούνται; Ποιος θα είναι αρμόδιος να αποφασίζει για το κατά πόσον τα έργα πληρούν τα κριτήρια;

Τα έργα δεν θα επιλέγονται με πολιτικά κριτήρια. Έχουν θεσπιστεί αυστηρά κριτήρια επιλεξιμότητας και δεν υπάρχουν ειδικές ποσοτώσεις ανά χώρα ή τομέα. Αυτό είναι καθοριστικής σημασίας για την προσέλκυση της συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών στο ΕΤΣΕ. Τυχόν υπόνοια δημόσιας παρέμβασης θα απέτρεπε τους ιδιωτικούς φορείς. Η Επιτροπή Επενδύσεων, αποτελούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (όπως περιγράφεται ανωτέρω), θα αποφασίζει κατά πόσον συγκεκριμένα έργα μπορούν να στηρίζονται από την εγγύηση της ΕΕ με βάση τις επενδυτικές κατευθυντήριες γραμμές και έναν πίνακα αποτελεσμάτων βάσει δεικτών.

Τα έργα θα επιλέγονται με βάση την «προσθετικότητα» τους (δηλαδή το ότι δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς τη στήριξη της εγγύησης της ΕΕ), την οικονομική βιωσιμότητα, την αξιοπιστία και τη συμβολή τους σε βασικούς φιλοαναπτυξιακούς τομείς σύμφωνα με τις πολιτικές της ΕΕ. Στις πολιτικές αυτές περιλαμβάνονται η εκπαίδευση και η γνώση, η καινοτομία και η ψηφιακή οικονομία, η ενεργειακή ένωση, οι υποδομές μεταφορών, οι κοινωνικές υποδομές, οι φυσικοί πόροι και το περιβάλλον. Όπου

είναι δυνατόν, θα πρέπει επίσης να κινητοποιούν τη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα.

18. Ποιοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ και πώς; Υπάρχει ελάχιστο κατώτατο όριο;

Μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ: οντότητες όλων των μεγεθών, όπως οργανισμοί κοινής ωφελείας, φορείς ειδικού σκοπού ή επιχειρήσεις εκτέλεσης έργων· μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (με 250 το πολύ μισθωτούς) και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (με προσωπικό έως και 3.000 υπαλλήλους)· οντότητες του δημοσίου τομέα (εκτός από τα ίδια τα κράτη μέλη)· εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλες τράπεζες που παρέχουν δανεισμό μέσω μεσαζόντων· ταμεία μετοχικού κεφαλαίου/χρέους και οποιασδήποτε άλλης μορφής φορείς συλλογικών επενδύσεων και ειδικές επενδυτικές πλατφόρμες.

Γενικά, υπάρχουν δύο τρόποι υποβολής αίτησης για χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ. Πρώτον, οι φορείς υλοποίησης έργων μπορούν να υποβάλουν την πρότασή τους στην ΕΤΕπ, απευθείας και ανά πάσα στιγμή, ακολουθώντας τη συνήθη διαδικασία που περιγράφεται στον [ιστότοπο της ΕΤΕπ](#) για το σκέλος των στρατηγικών επενδύσεων. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών δεν παρεμβαίνουν σε αυτή τη διαδικασία. Καθώς η διαδικασία αυτή είναι δυναμική, τα έργα μπορούν να υποβάλλονται ανά πάσα στιγμή. Όταν η ΕΤΕπ λαμβάνει πρόταση έργου, την εξετάζει και αποφασίζει εάν είναι κατάλληλη για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ ή το ΕΤΣΕ (με τη στήριξη της εγγύησης της ΕΕ). Δεύτερον, οι ΜΜΕ που ενδιαφέρονται για πράξεις του ΕΤΣΕ που χρηματοδοτούνται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) – σκέλος ΜΜΕ και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης - μπορούν να βρίσκουν πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοπιστωτικούς ενδιάμεσους του ΕΤΕ στον [ιστότοπο του ΕΤΕ](#).

19. Με ποιον συγκεκριμένο τρόπο θα παρεμβαίνει το ΕΤΣΕ σε μακροπρόθεσμα επενδυτικά έργα, ιδίως σε έργα που απαιτούν μεγάλο μερίδιο δημόσιων επενδύσεων (50% ή περισσότερο);

Στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των υποδομών και του ψηφιακού θεματολογίου (π.χ. ευρυζωνικά δίκτυα σε απομακρυσμένες περιοχές), η συμμετοχή του δημόσιου τομέα είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των έργων. Το ΕΤΣΕ θα καλύπτει - κατά κανόνα- το λιγότερο ασφαλές τμήμα της επένδυσης, έτσι ώστε να μεγιστοποιείται η συνεισφορά των ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης και να εξαλείφεται ο κίνδυνος («προστασία από τις πρώτες ζημιές»). Τα κράτη μέλη και οι εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες μπορούν να παρέχουν συγχρηματοδότηση για συγκεκριμένα έργα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται υψηλότερο επίπεδο δημόσιας χρηματοδότησης για κάθε έργο. Αναμφισβήτητα, ορισμένα έργα θα έχουν υψηλότερες αποδόσεις από άλλα, ανάλογα με τον τομέα και τη γεωγραφική περιοχή. Αυτό δεν δημιουργεί πρόβλημα, καθώς το ΕΤΣΕ θα έχει ένα τεράστιο χαρτοφυλάκιο διαφορετικών έργων, από τον τομέα των μεταφορών μέχρι τους τομείς της εκπαίδευσης, της ενέργειας και της καινοτομίας.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία για να χρηματοδοτούν έργα που απαιτούν μεγαλύτερη δημόσια συμμετοχή και τα οποία είναι πιο δύσκολο να προσελκύσουν ιδιώτες επενδυτές, καθώς έχουν περιορισμένα επίπεδα απόδοσης.

20. Πώς θα βοηθά το ΕΤΣΕ τις ΜΜΕ;

Το ΕΤΣΕ θα παρέχει χρηματοδότηση (με τη χρήση μέσων όπως τα ίδια κεφάλαια, τα οιονεί ίδια κεφάλαια και άλλα) για έργα που θεωρούνται υψηλού κινδύνου, κάτι που συχνά λείπει στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον. Αυτό θα μπορούσε να είναι επωφελές για τις μικρές, καινοτόμες επιχειρήσεις στη φάση εκκίνησης, οι οποίες αντιμετωπίζονται συνήθως από τους επενδυτές ως υψηλότερου κινδύνου σε σχέση με τις πιο εδραιωμένες ή μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Το ένα τέταρτο της συνολικής επένδυσης που διατίθεται από το ΕΤΣΕ, δηλαδή 75 δισ. ευρώ κατά τη διάρκεια τριών ετών, θα διατεθεί για τις ΜΜΕ και τις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ), το οποίο αποτελεί τμήμα του ομίλου της ΕΤΕπ. Οι ΜΜΕ λαμβάνουν συνήθως χρηματοδότηση μέσω ειδικών ταμείων, όπως οι οντότητες ειδικού σκοπού, ή χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων, όπως τράπεζες.

Το ΕΤΕ έχει ήδη αρχίσει να συγχρηματοδοτεί ΜΜΕ: τον Μάιο του 2015 υπέγραψε μια πρώτη [συμφωνία](#) με γαλλική τράπεζα για την παροχή αυξημένου δανεισμού σε καινοτόμες επιχειρήσεις και ακολούθησαν παρεμφερείς συμφωνίες με τράπεζες σε άλλες χώρες.

Το σκέλος του ΕΤΣΕ για τις ΜΜΕ θα υποστηρίξει την τρέχουσα χρηματοδότηση από το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις («COSME») και θα ενισχύσει την εφαρμογή του μηχανισμού εγγύησης δανείων στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, το οποίο γνωρίζει έντονη ζήτηση στην αγορά, αλλά έχει περιορισμένους δημοσιονομικούς πόρους. Χάρη στην εγγύηση που παρέχεται στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) θα μπορεί να επισπεύδει την υπογραφή πράξεων με χρηματοπιστωτικούς ενδιάμεσους κάτι που δεν θα ήταν δυνατόν στο πλαίσιο μόνο του προϋπολογισμού του COSME. Αυτό θα έχει πολλαπλές θετικές συνέπειες που θα οδηγήσουν σε περαιτέρω επενδύσεις, ανάπτυξη και ταχύτερη οικονομική ανάκαμψη.

21. Σε τι διαφέρουν τα έργα που χρηματοδοτεί σήμερα η ΕΤΕπ από εκείνα που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΣΕ; Τι είναι η λεγόμενη «προσθετικότητα»;

«Προσθετικότητα» σημαίνει ότι ένα έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς τη στήριξη της

εγγύησης της ΕΕ και ότι δεν θα ήταν διαθέσιμες άλλες μορφές χρηματοδότησης για αυτό το έργο, λόγω του κινδύνου που παρουσιάζει.

Οι δραστηριότητες του ΕΤΣΕ συμπληρώνουν τις παραδοσιακές δραστηριότητες της ΕΤΕπ, καθώς στοχεύουν σε διαφορετικό προφίλ κινδύνου. Το ΕΤΣΕ παρεμβαίνει, για παράδειγμα, στους τομείς των νέων τεχνολογιών αιχμής και της καινοτομίας, καθώς και σε έργα που θεωρούνται υψηλότερου κινδύνου λόγω της χώρας προέλευσής τους, ή της απροθυμίας ανάληψης κινδύνου από την πλευρά του ιδιωτικού τομέα.

Το ΕΤΕ θα συνεχίσει, όπως πάντα, να χρηματοδοτεί ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, αλλά χάρη στο ΕΤΣΕ θα το κάνει σε ευρύτερη κλίμακα, χρηματοδοτώντας πιο καινοτόμες επιχειρήσεις ή με υψηλότερο προφίλ κινδύνου, και νωρίτερα απ' ό, τι προβλέπεται στο πλαίσιο του ΕΤΕ.

22. Πώς θα διασφαλίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι ένα Ταμείο που εξαρτάται ουσιαστικά από την ιδιωτική συμμετοχή θα επενδύει σε έργα που στοχεύουν στην προώθηση μιας βιώσιμης και φιλοπεριβαλλοντικής οικονομικής ανάπτυξης;

Το Ταμείο θα αποφασίζει σε ποια έργα θα επενδύει με βάση τις επενδυτικές κατευθυντήριες γραμμές. Η Επιτροπή Επενδύσεων θα αποφασίζει για τα επιμέρους έργα με βάση την αξία τους. Τα κριτήρια βιωσιμότητας διαφέρουν ανάλογα με τη φύση του τομέα: οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας διαφέρουν σαφώς από τις μεταφορές, οι οποίες διαφέρουν με τη σειρά τους από την εκπαίδευση. Η προώθηση μιας βιώσιμης και φιλοπεριβαλλοντικής οικονομικής ανάπτυξης και η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων από πλευράς ανταγωνιστικότητας, αποτελούν στοιχεία που ενδεχομένως θα λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο αυτό, ιδίως μέσω ενός πίνακα αποτελεσμάτων που θα χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των έργων.

23. Πώς θα διασφαλίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το ΕΤΣΕ θα συμβάλει στη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και, ειδικότερα, ότι οι πιο ευάλωτες οικονομίες θα ωφεληθούν από αυτές τις επενδύσεις;

Οι ευάλωτες οικονομίες παρουσιάζουν γενικά υψηλότερο επίπεδο κινδύνου για τους επενδυτές. Επιτρέποντας στην ΕΤΕπ να αναλαμβάνει περισσότερους κινδύνους, το ΕΤΣΕ θα διευκολύνει επίσης τις επενδύσεις σε περιοχές που πλήττονται περισσότερο από την κρίση.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία για περιφερειακά και τοπικά έργα που συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική συνοχή. Το ΕΤΣΕ δεν θα διαθέτει πόρους για συγκεκριμένους τομείς ή συγκεκριμένες περιφέρειες. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, τα κριτήρια βιωσιμότητας θα διαφέρουν ανάλογα με τον τομέα και τα οφέλη για την κοινωνία, τα οποία θα λαμβάνονται υπόψη σε αυτό το πλαίσιο. Σε κάθε περίπτωση, το ΕΤΣΕ θα χρηματοδοτεί έργα σε ολόκληρη την Ένωση και θα παρέχει σημαντικά αυξημένη τεχνική βοήθεια, ώστε όλες οι χώρες να μπορούν να υποβάλλουν καλά σχεδιασμένα και βιώσιμα έργα τα οποία θα προσελκύουν επενδύσεις.

24. Τα έργα που θα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΣΕ θα υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων;

Οι χρηματοδοτήσεις του ΕΤΣΕ δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια των Συνθηκών της ΕΕ και, συνεπώς, δεν χρειάζεται να εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Το ΕΤΣΕ χρηματοδοτεί πράξεις που στοχεύουν στην αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς ή στην πραγματοποίηση επενδύσεων που δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν διαφορετικά, τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό. Τα έργα που στηρίζει το ΕΤΣΕ έχουν γενικά υψηλότερο προφίλ κινδύνου απ' ό,τι τα έργα που χρηματοδοτούνται συνήθως από την ΕΤΕπ.

Ωστόσο, τα έργα που χρηματοδοτεί το ΕΤΣΕ μπορούν επίσης να τυγχάνουν χρηματοδοτικής στήριξης (συγχρηματοδότησης) από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μια τέτοια συγχρηματοδότηση συνιστά, εκτός εάν χορηγείται με όρους της αγοράς, κρατική ενίσχυση και θα πρέπει να εγκρίνεται από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή έχει την τελευταία διετία [εκσυγχρονίσει ριζικά τους κανόνες της για τις κρατικές ενισχύσεις](#). Επικαιροποίησε το σύνολο των κανόνων που ισχύουν για βασικούς οικονομικούς τομείς, όπως τα ευρυζωνικά δίκτυα, οι αεροπορικές μεταφορές και η ενέργεια, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα χρήματα των φορολογούμενων δαπανώνται ορθά σε «έξυπνα» μέτρα ενισχύσεων, τα οποία συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και δεν βλάπτουν τον θεμιτό ανταγωνισμό. Η Επιτροπή θα αξιολογεί τα έργα του ΕΤΣΕ που συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη με βάση το εκσυγχρονισμένο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις.

Για να συνδράμει το ΕΤΣΕ, η Επιτροπή θα αξιολογεί και θα επεξεργάζεται κατά προτεραιότητα τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή προτίθεται να ολοκληρώνει την αξιολόγησή της εντός έξι εβδομάδων από την παραλαβή των απαιτούμενων πληροφοριών από το εκάστοτε κράτος μέλος. Για την υποστήριξη της ταχείας διαδικασίας, η Επιτροπή θα συστήσει μια εσωτερική ομάδα εργασίας, θα δημιουργήσει μια ειδική ομάδα εργασίας όπου τα κράτη μέλη θα μπορούν να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και θα παρέχει συμβουλές σε πραγματικό χρόνο στα κράτη μέλη

σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού των έργων σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ.

Η ταχεία διαδικασία ανταποκρίνεται στην έκτακτη ανάγκη γεφύρωσης του σημερινού επενδυτικού κενού στην ΕΕ και της έλλειψης κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου για οικονομικά βιώσιμα έργα, που επιδιώκει να καλύψει το ΕΤΣΕ με την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων, και τη συγκεκριμένη μορφή χρηματοδότησης που θα παρασχεθεί.

Οι κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις συμβαδίζουν με τον στόχο του Επενδυτικού Σχεδίου για την αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς και την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων. Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις διασφαλίζουν ότι τα έργα καλύπτουν πραγματικές ανάγκες, διατηρούν το κόστος υπό έλεγχο και εγγυώνται την αναγκαιότητα των κρατικών κονδυλίων προκειμένου να αρχίσουν να υλοποιούνται τα έργα.

25. Από πού προέρχεται το ποσό των 8 δισ. ευρώ του ταμείου εγγυήσεων της ΕΕ; Ποιος το χρηματοδοτεί;

Εκτός από τα 16 δισεκατομμύρια ευρώ που παρέχει η ΕΕ ως εγγύηση, θα συσταθεί ταμείο εγγυήσεων της ΕΕ με κεφάλαιο ύψους 8 δισεκατομμυρίων ευρώ (το 50% της συνολικής αξίας) για τον μετριασμό των πιθανών επιπτώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΕ από το ενδεχόμενο κατάπτωσης της εγγύησης της ΕΕ. Το ύψος του κεφαλαίου επιλέχθηκε ώστε η ΕΕ να μπορεί να ανταποκρίνεται σε ενδεχόμενους κινδύνους με επαρκές περιθώριο ασφάλειας. Το ταμείο εγγυήσεων που θα διαθέτει 8 δισ. ευρώ δημιουργήθηκε με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της πληρωμής της ενδεχόμενης κατάπτωσης εγγυήσεων, και την αποφυγή της αιφνίδιας περικοπής ή του επαναπρογραμματισμού των δαπανών. Συνεπώς, το ταμείο αυτό καθιστά το δημοσιονομικό πλαίσιο πιο διαφανές και προβλέψιμο, αλλά δεν είναι απαραίτητα αναγκαίο για τη λειτουργία της εγγύησης.

Για τη δημιουργία του ταμείου εγγυήσεων της ΕΕ, θα ανακατανεμηθεί ποσό ύψους 8 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Από το ποσό αυτό, 5 δισ. ευρώ θα ανακατανεμηθούν από υφιστάμενα προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ (2,2 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και 2,8 δισ. ευρώ από τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη») και 3 δισ. ευρώ θα προέλθουν από τα περιθώρια του προϋπολογισμού της ΕΕ.

26. Γιατί η Επιτροπή περικόπτει τους προϋπολογισμούς του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη»; Η Επιτροπή δεν θεωρεί την έρευνα ως προτεραιότητα; Οι επενδύσεις στην έρευνα είναι - και θα παραμείνουν - προτεραιότητα της ΕΕ και το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη θα συμβάλει στη στήριξη έργων που σχετίζονται με την έρευνα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Χάρη στο Επενδυτικό Σχέδιο, το συνολικό ύψος των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία που θα ενεργοποιηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ τα επόμενα χρόνια θα είναι υψηλότερο από το προβλεπόμενο στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

Στόχος της Επιτροπής είναι να διασφαλίσει ότι τα ευρωπαϊκά καινοτόμα έργα θα μπορούν να διατεθούν στην αγορά από επιτυχημένες νέες εταιρείες με τη χρήση των κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων. Το ΕΤΣΕ θα καταστήσει δυνατή τη χρηματοδότηση πιο ριψοκίνδυνων και, ως εκ τούτου, πιο καινοτόμων έργων, που είναι συνήθως το πρώτο βήμα για τη δημιουργία νέων και μεγαλύτερων επιχειρήσεων που βασίζονται στην έρευνα.

Η ανακατανομή 2,2 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αντιστοιχεί μόνο στο 2,9% της συνολικής χρηματοδότησης αυτού του προγράμματος για την περίοδο 2014-2020. Μετά την ανακατανομή αυτή, τα χρηματοδοτικά κονδύλια που διατίθενται για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» εξακολουθούν να είναι κατά 39% υψηλότερα σε τρέχουσες τιμές από αυτά του 7ου Προγράμματος - Πλαισίου 2007-2013 (26% σε σταθερές τιμές). Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», οι γραμμές του προϋπολογισμού της ΕΕ για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, τις δράσεις «Marie Curie», και την «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» δεν θα συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση του ΕΤΣΕ.

27. Γιατί αντλούνται κονδύλια από την καινοτομία και όχι από άλλες πολιτικές όπως η γεωργία; Το 2013, μετά από δύσκολες διαπραγματεύσεις, η ΕΕ ενέκρινε ένα πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) ύψους 1 τρισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020. Το ΠΔΠ χωρίζεται σε διάφορους τομείς (π.χ. ανταγωνιστικότητα, συνοχή, γεωργία, εξωτερική δράση). Για τη μεταφορά κονδυλίων από έναν τομέα σε άλλον απαιτείται τροποποίηση του ΠΔΠ και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με ομόφωνη απόφαση των κρατών μελών. Μια τέτοια τροποποίηση προϋποθέτει πολύπλοκες και χρονοβόρες διαπραγματεύσεις, των οποίων το αποτέλεσμα είναι αβέβαιο.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η επένδυση σε πιο ριψοκίνδυνα έργα και επιχειρήσεις είναι μία από τις προτεραιότητες του ΕΤΣΕ, τα ανακατανεμημένα κονδύλια θα εξακολουθούν να στηρίζουν την καινοτομία αλλά με διαφορετικά μέσα.

28. Πώς θα κατανεμηθεί διαχρονικά το ποσό των 8 δισ. ευρώ;

Οι πρώτες συνεισφορές στο ΕΤΣΕ θα πραγματοποιηθούν το 2015 και το 2016. Στη συνέχεια, τα υπόλοιπα κονδύλια του προϋπολογισμού θα κατανεμηθούν τα επόμενα χρόνια. Για παράδειγμα, το

σχέδιο προϋπολογισμού του 2016 προβλέπει πληρωμές ύψους 500 εκατ. ευρώ και αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 2 δισ. ευρώ για το ΕΤΣΕ, εκ των οποίων 707 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», 620 εκατ. ευρώ από το χρηματοδοτικό μέσο «Συνδέοντας την Ευρώπη» και 703 εκατομμύρια ευρώ από τα δημοσιονομικά περιθώρια. Τα ποσά οριστικοποιήθηκαν με την ειδική [διορθωτική επιστολή](#), που συντάχθηκε για τη συμμόρφωση του σχεδίου προϋπολογισμού για το 2016 με τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στις 28 Μαΐου 2015.

29. Είναι ανάγκη να τροποποιηθεί ο προϋπολογισμός για να καταστεί δυνατή η χρήση των περιθωρίων για το 2015;

Ο προϋπολογισμός του 2015 τροποποιήθηκε ήδη για να διατεθούν τα αρχικά κονδύλια που απαιτούνταν για το ΕΤΣΕ μέσω του [Σχεδίου διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 1](#) (ΣΔΠ 1).

30. Με την παροχή της εγγύησης πρώτης ζημίας, ενδέχεται το ΕΤΣΕ να επωμιστεί ζημιογόνα έργα για δεκαετίες; Θα επιτρέψει το ΕΤΣΕ τη χρηματοδότηση έργων που θα μπορούσαν να ενέχουν πολλούς κινδύνους για την ΕΤΕπ;

Η ΕΤΕπ είναι δημόσια τράπεζα της οποίας η δραστηριότητα δεν αποσκοπεί στην επίτευξη κέρδους. Οι δυνατότητές της είναι περιορισμένες δεδομένου ότι πρόκειται για τράπεζα η οποία οφείλει να επιστρέψει τα κεφάλαια που χρησιμοποιεί για να δανείζει χρήματα και να διαχειρίζεται τους κινδύνους του χαρτοφυλακίου της. Συνεπώς, το ΕΤΣΕ θα έχει ως ρόλο την απορρόφηση ορισμένων από τους κινδύνους έτσι ώστε να επιτρέψει στην τράπεζα να δανειοδοτεί επιπλέον έργα υψηλότερου κινδύνου.

Στόχος είναι να μην αποτελεί το ΕΤΣΕ τη μοναδική πηγή χρηματοδότησης, αλλά να παρέχει προστασία σε άλλους επενδυτές έναντι της πρώτης ζημίας, έτσι ώστε οι επενδύσεις να είναι πιο ελκυστικές γι' αυτούς. Τα έργα θα επιλέγονται μόνον αν είναι βιώσιμα και αν - με τη συμμετοχή του ΕΤΣΕ- θα μπορεί να επιτευχθεί το κατάλληλο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα από την άποψη της προσέλκυσης ιδιωτών επενδυτών. Προφανώς, ορισμένα έργα θα έχουν υψηλότερες αποδόσεις σε σχέση με άλλα.

Η επέκταση της εγγύησης σε ένα έργο θα εγκρίνεται από ανεξάρτητο συμβούλιο εμπειρογνομόνων - την Επιτροπή Επενδύσεων - με βάση την ποιότητά του. Δεν αποκλείεται να υπάρξουν ζημίες όσον αφορά ορισμένα έργα, όμως συνολικά το Ταμείο θα εξασφαλίζει μακροπρόθεσμες αποδόσεις για τους δημόσιους και ιδιώτες επενδυτές και, ως εκ τούτου, θετικές αποδόσεις για τα χρήματα των φορολογουμένων.

31. Γιατί τα δάνεια, το μετοχικό κεφάλαιο και οι εγγυήσεις έχουν μεγαλύτερο αποτέλεσμα μόχλευσης σε σχέση με τις επιχορηγήσεις;

Η επιπλέον μόχλευση οφείλεται στο γεγονός ότι η ΕΤΕπ δανείζεται χρησιμοποιώντας το κεφάλαιο ως εγγύηση, αντί να παρέχει απευθείας χρήματα στους τελικούς δικαιούχους. Το ποσό των 21 δισ. ευρώ από το ΕΤΣΕ επιτρέπει στην ΕΤΕπ να δανείζεται γύρω στις τρεις φορές περισσότερο και στη συνέχεια να επενδύει/ χρηματοδοτεί τον τελικό αποδέκτη, αντί να του παρέχει απευθείας 21 δισ. ευρώ με τη μορφή επιχορήγησης.

32. Δεν υπάρχουν αρκετά κεφάλαια ή μετρητά, αλλά μόνο μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πρόκειται για μια έξυπνη χρήση του δημόσιου χρήματος που στοχεύει στη διοχέτευση ιδιωτικών κεφαλαίων σε επενδύσεις. Για τη δημιουργία του ΕΤΣΕ, θα συσταθεί εγγύηση ύψους 16 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Χάρη στο ποσό αυτό, θα ενισχυθεί η ικανότητα ανάληψης κινδύνων της ΕΤΕπ. Η εγγύηση, μαζί με τους πόρους της ΕΤΕπ ύψους 5 δισ. ευρώ, θα απορροφήσει τον υψηλότερο κίνδυνο στρατηγικών επενδύσεων και, με αυτόν τον τρόπο, θα κινητοποιήσει ιδιωτικούς πόρους που σήμερα δεν επενδύονται στην πραγματική οικονομία. Το Ταμείο θα ξεκινήσει λοιπόν με σημαντική ικανότητα παρέμβασης, ενώ θα είναι σε θέση να επεκτείνει τις δραστηριότητές του περισσότερο με την πάροδο του χρόνου. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ έχουν υπολογίσει ότι ο δείκτης μόχλευσης 15 προς 1 είναι ορθός και εφικτός. Η ΕΤΕπ διαθέτει τεράστια εμπειρία σε αυτόν τον τομέα.

Επιπροσθέτως, και επιπλέον των 315 δισ. ευρώ που θα κινητοποιηθούν μέσω του ΕΤΣΕ, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με αποτελεσματικότερο τρόπο, έτσι ώστε να αυξηθεί σημαντικά ο αντίκτυπος του Ταμείου. Τέλος, τα κράτη μέλη και οι ιδιώτες επενδυτές μπορούν να συμμετέχουν είτε απευθείας στο Ταμείο είτε σε επίπεδο έργων.

33. Τα κονδύλια θα διοχετευθούν σε σχετικά ασφαλή έργα τα οποία θα είχαν χρηματοδοτηθεί ούτως ή άλλως. Μήπως το Επενδυτικό Σχέδιο παραγκωνίζει τους ιδιώτες επενδυτές;

Το ΕΤΣΕ επικεντρώνεται σε έργα που παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο σε σχέση με αυτά που θα χρηματοδοτούσε ο ιδιωτικός τομέας από μόνος του χωρίς την εγγύηση. Με άλλα λόγια, συμβάλλει στη χρηματοδότηση έργων που δεν θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν μόνο από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Στόχος του ΕΤΣΕ δεν είναι η χρηματοδότηση έργων που θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα, σε εθνικό επίπεδο ή από άλλους μηχανισμούς της ΕΕ. Το ΕΤΣΕ θα χρηματοδοτεί κατά μέσο όρο μόνο το 20% των συνολικών επενδύσεων, αφήνοντας το υπόλοιπο 80% σε άλλες πηγές χρηματοδότησης.

34. Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα 1:15 θεωρείται από την Επιτροπή και την ΕΤΕπ ως «συνετός μέσος όρος, με βάση την προηγούμενη εμπειρία από τα προγράμματα της ΕΕ και της ΕΤΕπ». Ποια είναι η

συγκεκριμένη εμπειρία στην οποία αναφέρεστε;

Όπως έχουν δηλώσει επανειλημμένως οι εκπρόσωποι της ΕΤΕπ, το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα θεωρείται «συντηρητικό», με βάση την εμπειρία της ΕΤΕπ. Η υπηρεσία της ΕΤΕπ που είναι αρμόδια για τη διαχείριση κινδύνων έχει μακροχρόνια εμπειρία όσον αφορά δραστηριότητες δανειοδότησης σε διάφορους τομείς. Ως παράδειγμα αναφέρουμε ότι η αύξηση κεφαλαίου της ΕΤΕπ την περίοδο 2012-13 είχε πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα 1:18. Από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η εμπειρία από το πρόγραμμα COSME (χρηματοδότηση ΜΜΕ) δείχνει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα τουλάχιστον 1:30.

35. Ποια συγκεκριμένα στοιχεία είναι διαθέσιμα; Η προηγούμενη αυτή εμπειρία έχει καμία σχέση με τη σημερινή κατάσταση των συμπιεσμένων εθνικών προϋπολογισμών;

Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα αποτελεί έναν κατ' εκτίμηση μέσο όρο και δεν έχει άμεση σχέση με την κατάσταση των εθνικών προϋπολογισμών. Σημαντικό στοιχείο του πολλαπλασιαστικού συντελεστή είναι η προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών. Σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε πριν από μερικά χρόνια, σήμερα υπάρχει υψηλό επίπεδο ρευστότητας στην Ευρώπη, γεγονός που σημαίνει ότι οι ιδιώτες επενδυτές διαθέτουν ρευστότητα την οποία μπορούν να κινητοποιήσουν για επενδύσεις.

36. Σε τι είδους χρηματοδοτικά μέσα θα στηρίζει τη δράση του το ΕΤΣΕ για την προσέλκυση ιδιωτών/δημόσιων επενδυτών στη χρηματοδότηση έργων;

Το ΕΤΣΕ θα χρησιμοποιεί ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών μέσων και θα είναι ευέλικτο ως προς τη χρήση τους, ανάλογα με το κάθε έργο, έτσι ώστε να επιτυγχάνει τις πιο αποτελεσματικές χρηματοδοτικές λύσεις. Το ΕΤΣΕ μπορεί, για παράδειγμα, να χρησιμοποιεί μέσα χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια, μετοχικό κεφάλαιο, οιονεί μετοχικό κεφάλαιο και κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου. Θα μπορεί να χρηματοδοτεί έργα απευθείας ή να συμμετέχει σε ταμεία που χρηματοδοτούν διάφορα έργα.

37. Για πόσο διάστημα θα λειτουργεί το ΕΤΣΕ; Ποια είναι η διάρκεια ζωής του Ταμείου;

Το ΕΤΣΕ έχει αρχική επενδυτική περίοδο τεσσάρων ετών. Μετά από τρία έτη, θα αποτελέσει αντικείμενο ανεξάρτητης αξιολόγησης. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει έκθεση για την εκτίμηση του αντίκτυπου σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τις επενδύσεις, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Με βάση την έκθεση αυτή, η Επιτροπή θα προτείνει στους συννομοθέτες να ορίσουν νέα επενδυτική περίοδο με κατάλληλη χρηματοδότηση, εάν η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα:

- ότι το ΕΤΣΕ επιτυγχάνει τους στόχους του και ότι δικαιολογείται η διατήρηση ενός καθεστώτος στήριξης των επενδύσεων· ή
- ότι το ΕΤΣΕ δεν επιτυγχάνει τους στόχους του, αλλά ότι η διατήρηση ενός καθεστώτος στήριξης των επενδύσεων είναι παρ' όλα αυτά δικαιολογημένη. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα εγκρίνει πρόταση για τροποποίηση του ΕΤΣΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν.

38. Πολλοί επενδυτικοί ορίζοντες είναι μεγαλύτεροι από τη διάρκεια ζωής του ΕΤΣΕ. Πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό;

Τα έργα που υλοποιούνται με τη στήριξη του ΕΤΣΕ είναι έργα της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ και παρακολουθούνται από αυτά τα όργανα ανεξάρτητα από τη διάρκεια της επενδυτικής περιόδου.

39. Μπορούν τα μέσα χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια και κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ να συνδυαστούν με τα Διαρθρωτικά Ταμεία;

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία παράλληλα με το ΕΤΣΕ για επενδύσεις σε επιλέξιμα έργα. Τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές αρχές καλούνται επίσης να χρησιμοποιούν τα διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ όσο γίνεται πιο αποτελεσματικά για τη στήριξη των επενδύσεων, εστιάζοντας σε τομείς καίριας σημασίας και μεγιστοποιώντας το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα κάθε ευρώ που επενδύεται. Αυτό προϋποθέτει την αυξημένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων υπό μορφή δανείων, ίδιων κεφαλαίων και εγγυήσεων, αντί των παραδοσιακών επιχορηγήσεων.

Στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου, επιδιώκεται να διπλασιαστεί τουλάχιστον η χρήση των καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων που προβλέπουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία για την περίοδο 2014-2020. Η αυξημένη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, αντί επιχορηγήσεων, αναμένεται ότι θα ενισχύσει τον αντίκτυπο κάθε ευρώ που δαπανάται.

Με τον διπλασιασμό του ποσού των καινοτόμων μέσων και την αξιοποίηση του αποτελέσματος μόχλευσης, θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων τουλάχιστον 20 δισ. ευρώ με τη μορφή πρόσθετων επενδύσεων στην πραγματική οικονομία, την περίοδο 2015-2017.

Τα κράτη μέλη καλούνται να χρησιμοποιήσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τα κονδύλια της ΕΕ που εξακολουθούν να είναι διαθέσιμα για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και να διασφαλίσουν ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν εξ ολοκλήρου για τη στήριξη του Επενδυτικού Σχεδίου.

40. Δεν υπάρχει επικάλυψη μεταξύ του ΕΤΣΕ και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);

Όχι. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ αποσκοπεί στην πλήρη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δυνατοτήτων χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου από το ΕΤΣΕ και των δυνατοτήτων χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Οι δύο πηγές χρηματοδότησης έχουν διαφορετικούς σκοπούς και υλοποιούνται με διαφορετικά χρηματοδοτικά μέσα. Ενώ το ΕΤΣΕ επικεντρώνεται στην προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών σε οικονομικά βιώσιμα έργα, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) παρέχουν, ως επί το πλείστον, επιχορηγήσεις.

Η Επιτροπή επεξεργάζεται συγκεκριμένες οδηγίες που προορίζονται για τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να συνδυαστούν καλύτερα αυτές οι δυνατότητες. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διπλασιάσουν τουλάχιστον τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, ώστε να βελτιστοποιηθεί στο μέλλον ο αντίκτυπος των Διαρθρωτικών ταμείων.

Ίδου ένα υποθετικό παράδειγμα: η κατασκευή ενός δρόμου με διόδους σε ένα βιομηχανικό κέντρο μπορεί να προσελκύσει επενδυτές και, ως εκ τούτου, να χρηματοδοτηθεί ευκολότερα μέσω του ΕΤΣΕ. Όμως, η κατασκευή ενός δρόμου χωρίς διόδους σε μια αγροτική περιοχή δεν θα προσελκύσει κατά πάσα πιθανότητα ιδιώτες επενδυτές και γι' αυτό μπορεί να χρηματοδοτηθεί ευκολότερα μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

MEMO/15/5419

Ερωτήσεις του κοινού:

[Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)